

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-2-014
Karar Sayısı : 20-24/314-150
Karar Tarihi : 14.05.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Selin DURSUN, Y. Salih YİĞİT, U. Bilgehan BURHAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN

: - Doğa Sigorta A.Ş.
Temsilcisi: Prof. Dr. Aydın ÇELEN
Meksika Cad. No: 19/11 Ümitköy 06810 Çankaya/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Otoanaliz Yazılım A.Ş. ve İSYS Yazılım A.Ş.'nin sigorta şirketlerine yönelik yazılım hizmetleri pazarında birlikte hâkim durumlarını kötüye kullanarak ve mutlak münhasırlık uygulayarak 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettikleri iddialarını içeren başvuru hakkında Rekabet Kurulunun almış olduğu 26.03.2020 tarihli ve 20-16/230-M sayılı kararın yeniden değerlendirilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 22.04.2020 tarih ve 3880 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 07.05.2020 tarih ve 2020-2-014/BN-1 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 11. maddesi uyarınca Rekabet Kurulunun (Kurul) 26.03.2020 tarihli ve 20-16/230-M sayılı kararının yeniden değerlendirilmesine gerek olmadığı, bu nedenle Doğa Sigorta A.Ş. (DOĞA SİGORTA) tarafından yapılan başvurunun reddedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda özetle;
- Kurulun almış olduğu 26.03.2020 tarihli ve 20-16/230-M sayılı kararla; Otoanaliz Yazılım A.Ş. (OTOANALİZ) ve İSYS Yazılım A.Ş.'nin (İSYS)¹ sigorta şirketlerine yönelik yazılım hizmetleri satışı pazarında birlikte hâkim durumlarını kötüye kullanarak ve pazarda alıcı konumundaki sigorta şirketlerine mutlak münhasırlık uygulayarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. ve 6. maddesini ihlal ettiğine ilişkin olan, 28.02.2020 tarih ve 2118 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden başvurularına yönelik olarak önaraştırma sürecinin yürütülmediği ve başvurunun 2012/2 sayılı Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne Dair Tebliğ'in 5. maddesinin 4. fıkrasında yer alan hüküm nedeniyle reddedildiği,
 - Konuya ilişkin şikayet dilekçesinde bahsi geçen ihlallerin OTOANALİZ ve İSYS tarafından gerçekleştirildiğine ilişkin ayrıntılı açıklamalarda bulunduğu, bu kapsamda söz konusu dilekçede;

¹ Aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan bu iki şirket OTOANALİZ olarak anılacaktır.

- İlgili pazarın “sigorta şirketlerine yönelik yazılım hizmetleri satışı pazarı” olarak belirlenmesi hususunun sektördeki arz ve talep ikameleri incelenerek ve Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) tarafından yayımlanan Bilgi İletişim Teknolojileri Sektörü 2018 Yılı Pazar Verileri Raporu’na dayanarak ayrıntılı bir şekilde açıklandığı,
 - OTOANALİZ’in ilgili pazarda hâkim durumda olduğu hususunun ayrıntılı biçimde açıklandığı,
 - OTOANALİZ’in hâkim durumunu DOĞA SİGORTA aleyhine fahiş fiyat uygulamak ve sözleşme yapmayı reddetmek suretiyle kötüye kullandığı hususunun faturalar ve taraflar arasındaki yazışmalar ile ortaya koyulduğu,
 - OTOANALİZ’in pazarın neredeyse tamamını münhasırlık sözleşmeleriyle bağlamasının grup muafiyetinden yararlanamayacağı, bireysel muafiyet almasının da mümkün olmadığı hususlarının ayrıntılı şekilde açıklandığı,
- Başvuruda ihlal iddialarının ayrıntılı şekilde Kurula sunulduğu, dolayısıyla iddiaların ciddi ve somut bir biçimde ortaya koyulmadığı gerekçesiyle başvurunun reddedilmesinin doğru olmadığı,
 - Danıştay’ın yerleşik içtihadının “önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlal eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığı hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği” yönünde olduğu buna karşın ilgili başvuruda rekabet ihlallerinin ayrıntılı bir şekilde ortaya koyulmasına karşın önaraştırma dahi açılmadan ret kararı alınmasının yerinde olmadığı

ifade edilerek, Kurulun 26.03.2020 tarih ve 20-16/230-M sayılı kararının İYUK’un 11. maddesi kapsamında yapılan açıklamalar çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi talep edilmektedir.

- (5) Yukarıda özetine yer verilen başvuru ile uygulanması talep edilen İYUK’un 11. maddesine aşağıda yer verilmektedir:

“ÜST MAKAMLARA BAŞVURMA

MADDE 11 - 1. İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.

2. Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.

3. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır.”

- (6) Bu doğrultuda ilgililer tarafından, Kurul kararının kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması dava açma süresi içerisinde istenebilmektedir. Başvuru sahibinin 26.03.2020 tarihli ve 20-16/230-M sayılı Kurul kararının yeniden değerlendirilmesi talebinin, Kurul tarafından tesis edilen idari işlemin değiştirilmesine ilişkin olduğu, bu itibarla İYUK’un 11. maddesi kapsamında olduğu görülmektedir. Söz konusu karar başvuru sahibince 31.03.2020 tarihinde tebellüğ edilmiş olup dosya konusu

başvuru ise 22.04.2020 tarihinde yapılmıştır. Bu itibarla, İYUK'un 11. maddesi kapsamında olan başvurunun süresi içerisinde yapıldığı anlaşılmaktadır.

(7) Yeniden değerlendirilme talebine konu olan karar, OTOANALİZ ve İSYS'nin sigorta şirketlerine yönelik yazılım hizmetleri pazarında birlikte hâkim durumlarını kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlal ettiği iddialarını içeren şikayet kapsamında verilmiştir. İlgili kararda iddiaya yönelik olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır. İlgili karara dayanak raporda özetle;

- OTOANALİZ'in hâkim durumda olduğu iddiasının soyut beyanların ötesine geçmediğinin görüldüğü, OTOANALİZ'in hâkim durumda olduğu kabul edilse dahi sözleşme yapmanın reddi iddiaları değerlendirilirken ihlal tespiti için; (i) reddetme, alt pazarda rekabet etmek için vazgeçilmez bir ürüne ya da hizmete ilişkin olmalı, (ii) reddetmenin, alt pazarda etkin rekabeti ortadan kaldırması muhtemel olmalı, (iii) reddetmenin tüketici zararına yol açması muhtemel olmalı şeklindeki üç koşulun birlikte varlığının arandığı,
- Başvuru incelendiğinde, sigorta firmalarının dosya işlemlerini yönetmek için OTOANALİZ'den hizmet almak zorunda olmadıkları zira OTOANALİZ dışında (.....) ve (.....) gibi başka yazılım şirketleriyle çalışan sigorta firmalarının olduğu, bazı sigorta firmalarının ise üçüncü taraf bir şirketten yazılım hizmeti almak yerine kendi yazılımlarını geliştirip kullandıkları, ayrıca başvuru sahibinin OTOANALİZ'den hizmet almadığı dönemde dosya işlemlerini manuel olarak yönetebildiği, dolayısıyla söz konusu yazılım ürünlerinin başvuru sahibinin sigortacılık hizmetlerini sunması için esas unsur olmayıp kolaylaştırıcı bir unsur olduğu anlaşıldığından OTOANALİZ tarafından sunulan yazılım hizmetinin başvuru sahibinin sigortacılık alanında faaliyet gösterebilmesi için vazgeçilmez bir unsur olmadığı anlaşıldığı,
- Başvuruda ifade edildiği üzere talep edilen hizmetin kapsamının eskiye göre daha dar olduğu hususu doğru olsa dahi, talep edilen hizmetin sunumunun farklı işlemler gerektirebilecek olması ve bununda farklı maliyetler oluşmasına neden olabileceği göz önünde bulundurulduğunda OTOANALİZ'in yeni talep için farklı fiyat teklifinde bulunması durumunun tek başına "aşırı fiyat" iddiasını ortaya koymadığının değerlendirildiği,
- Başvuru sahibinin sözleşmeden çıkarılmasını talep ettiği "(.....)" ve "(.....)" şeklindeki rekabet etmeme yükümlülüklerinin; söz konusu yazılım ürünlerinin sigorta pazarında faaliyet göstermek için vazgeçilmez olmaması göz önünde bulundurulduğunda, sigorta firmaları tarafından OTOANALİZ dışında rakip yazılım firmalarından hizmet alınması, bazı sigorta firmalarının kendi yazılımlarını kurması ve başvuru sahibinin de manuel olarak sigorta işlemlerini yapabilmesi hususları birlikte değerlendirilerek, teşebbüslerin sigorta pazarında faaliyet göstermesini engellemeyeceği, ayrıca başvuruda yer alan zımni olarak yenilenen sözleşmeler yoluyla sözleşme süresinin uzatılarak başka yazılım firmasına geçişin engellendiği iddiasının da yerinde olmadığı zira sözleşmelerin bir yıllık süre ile düzenlendiği, sözleşmede yer alan "(.....)." şeklindeki maddeden ve tarafların karşılıklı olarak sözleşme yapmayı kabul beyanlarını birbirlerine iletmeden sözleşmelerin yenilenmemesi şeklindeki uygulamadan sözleşmelerin zımni olarak yenilenmediğinin anlaşıldığı, dolayısıyla bu yolla sözleşme süresi sonunda sigorta şirketinin başka yazılım firmalarına geçişinin önünde bir engel oluşmadığı

hususları yer almaktadır.

- (8) İlgili karar 2012/2 sayılı Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne Dair Tebliğ'in 5. maddesinin 4. fıkrasında yer alan *"İkinci fıkrada sayılan unsurları taşımakla birlikte, iddia olunan ihlale ilişkin olarak sadece ihlalin varlığına işaret eden soyut beyanlardan ibaret olan, ihlalin gerçekleşme şekli, yeri ve zamanı ile hakkında inceleme istenen teşebbüs veya teşebbüs birlikleri hakkında somut bilgi ve/veya belgeleri içermeyen ve Kurul tarafından iddiaların ciddi ve yeterli olarak ortaya konulmadığı değerlendirilen başvurular hakkında işlem yapılmaması esastır."* hükmü doğrultusunda alınmıştır. DOĞA SİGORTA tarafından İYUK'un 11. maddesi uyarınca yapılan yeniden değerlendirme talebinde, 28.02.2020 tarih ve 2118 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden başvurusunda yer alan hususların ötesinde iddialarını güçlendirecek somut bilgi ve belgelerin yer almadığı görülmektedir.
- (9) Bu çerçevede, DOĞA SİGORTA tarafından yapılan 28.02.2020 tarih ve 2118 sayılı başvuruya ilişkin olarak Kurul tarafından alınan kararın İYUK'un 11. maddesi kapsamında kararının kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (10) Yapılan yeniden değerlendirme sonucunda; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi uyarınca Rekabet Kurulunun 26.03.2020 tarihli ve 20-16/230-M sayılı kararının kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem yapılmasına yer olmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.